

Stand by America

AMERIŠKA DOMOVINA

Justice to all

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 87.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY, JULY 28, 1919.

LETO XXII. — VOL. XXII.

Lzvirno poročilo iz Pariza glede usode Jugoslovanov.

Iz časopisov našega jezika, ki prihajajo iz Amerike sem, je razbrati, da imate Vi, naši bratje onstran Oceana, le netočne informacije o položaju, v katerem se nahaja jugoslovanska delegacija v Parizu. Kot član te delegacije sem imel od prvega početka mirovnih pogajanj dalje priliko opazovati vse, kar se je dogajalo v Parizu, in mislim, da se ne motim, če trdim danes, da ako se bomo od mirovnega kongresa vrnili v domovino tužnega srca vsled nevespehov — saj ni nobena tajnost, da bomo po dosedanjem razpoloženju sodeč, v mnogih pravicah prikajšani, — bode temu največ kriva opozicija, v katero je bila na mirovni konferenci od vesil potisnjena jugoslovanska delegacija. Pa ne le naši, ampak delegacijam vseh malih držav, zastopanih v Parizu, se godi enako. V začetku mirovnih pogajanj, to je, v januarju mesecu tek leta, so zastopniki vesil sklenili nekaj poslovnik, po katerem naj bi se postopalo: in, če bi se bili po tem poslovniku ravnali, bi bile res tudi male države prišle do besede, vsaj v tistih vprašanjih, v katerih so direktno interesirane.

Toda zgodilo se je drugače. Zastopniki štirih vesil, Wilson, Lloyd George, Clemenceau in Orlando, so se konstituirali v "svet štirih", ki je zboroval in sklepal, kakor se mu je zdelo, ne da bi se bil oziral na željo ali zahteve in potrebe prizadetih narodov. Zastopniki naše delegacije na pr. so bili dosedaj le štirikrat povabljeni, da pojasnijo resnični položaj in naše stališče (po enkrat glede Banata, Koroške, Prekmurja, Reke) Gospodje so so naše stališče vzeli naznanje, a potem odredili, kar so mislili. Mi o sklepih naše četvorice" nismo bili nikdar obveščeni. Viri naših informacij so le časopisi in pa nekateri znanci, ki so bližji "bogovom". Prvotno je bilo nameravano na pr. izročiti avstrijskim Nemcem mirovno pogodbo v petek 6. junija, in to ne le v imenu vesil, ampak tudi v imenu onih malih držav, ki so nastopile dedščino Avstro-Ogrske (razven Nemcev in Madžarov seveda). A zastopnikom teh malih držav sklepi vesil glede Avstrije in Ogrske niso bili znani in zato so vesile sklenile, da se jim dan poprej popoldne ob 3. sporoči "vsebina" mirovnih pogojev glede nemške Avstrije. Tako glede mirovnih pogojev, da se proti raznim določbam pritožijo in stavijo eventualne protipredloge, mi "prijatelji in zavezniki" pa nismo niti znali za točen tekst mirovnih pogojev, ampak se nam je hotelo sporočiti le njih vsebina na kratko, a vendar naj bi bili ti pogoji predloženi Nemcem tudi v našem imenu, in tako, da bi tudi male države bile obvezane! Vsled pritožbe zastopnikov vseh štirih malih sil se jim je potem dalo pogoje — pa ne popolen tekst — na vpogled, in prilika, da se v 24 urah o njih izjavijo ter stavijo eventualne protipredloge. Sovražnik ima torej že doslej nad en mesec časa, da se izjavi, mi prijatelji smo imeli 24 ur. (Nemška Avstrija je izvedela mirovne pogoje od mirovne konference šele zadnji ponedeljek).

Pa to ni edini slučaj. Postopanje proti nam je temveč vedno tako, odkar traja konferenca. Značilen je na pr. tudi način, kako se hoče rešiti vprašanje varstva manjšin. Zahteva se namreč od malih držav, da prevzamejo dolžnost varstva manjšin, to je, da bodo pripadniki drugih narodnosti v dotični državi (na pr. v Jugoslaviji Nemci, Madžari, Lahi in Judje — ti so gospodom posebno pri srcu —) imeli vse jednake pravice, kakor pripadniki glavnih narodnosti. (V Jugoslaviji Jugoslovani, na Češkem Čehi, itd). Zastopniki malih narodov so izjavili, da radi prevzamejo te klavnule in se obvežejo v tem smislu, toda pod pogojem, — in ta je gotovo upravičen in pravičen — da se enako obvežejo tudi vesile! To je zlasti važno za nas Jugoslovane. Mi bi morali priznati na svojem teritoriju vse pravice onim tisočim Nemcem in Madžarom, ki jih je stari avstrijski in ogrski režim spravil v naše kraje kot germanizatorje in madjarizatorje, in tudi onemu pičlemu številu Italijanov, ki jih bo v naši državi, a Italija BI PA NASPROTI NAD POL MILJONA JUGOSLOVANOM, ki ostanejo pod nje- no oblastjo, NE BILA DOLŽNA IMETI V NARODOST- NEM POGLEDU NOBENIH OBVEZNOSTI. Nasprotno! Iz jako dobro podučene vira izvem, da bo ITALIJI PRIZNANA PRAVICA, DA BO SMELA VSE ONE JUGOSLOVANE, "KI JI NE BODO LJUBI", ZAPODITI S SVOJEGA OZEMLJA IN NJIH PREMOZENJE LIKVIDIRATI! Če se to res zgodi, potem to ne pomeni nič več ali manj, kakor da mirovna konferenca pritepenim Italijanom, ki so se z zvijačo priklatlili v našo zemljo in ki jo sedaj z nasiljem držijo, priznava pravico, da nas, ki smo tisoč let to zemljo obdelovali, katera nas je redila, tako da smo mi njeni in ona naša, sme oropati tega, kar je vsakemu živemu bitju najmileje in najdražje — domovine! Ali gospodje, ki ukrepajo, naj vedo, da brezdomovinci postanejo zločinci in naj bodo v naprej opozorjeni na svojo odgovornost za vse posledice, ki iz tega nastanejo!

Čisto enako postopajo vsemogočnejši v gospodarskih in finančnih vprašanjih. Avstrija in Ogrska ste bile pred koncem vojne izključno v nemških in madžarskih rokah. Vojna gotovo ni bila od Avstrije napovedana po naši volji in tudi ne v našem interesu. Tisoč in tisoč naših obseženih, sestranih, zatvorjenih, interniranih med vojno so jasen dokaz za to. Sploh je vsa Avstro-Ogrska med vojno znala in čutila, da je ta boj med Slovanstvom na eni strani in Germanstvom in Madjarstvom na drugi strani; kadar se je zdelo, da bo zmaga njihova, so tudi že pričeli kazati, kakor bi bile posledice za nas, če bi oni zmagali. Njih zmaga bi bila naša smrt. In sedaj bomo morali za ono vojno, katero nismo hoteli, in med katero smo toliko trpeli, še participirati na delu vojnih dolgov. Pa to še ni vse! Vse ono državno imetje, ki se nahaja na našem teritoriju, ne preide kar

Dalje na drugi strani.

Cene hrani morajo pasti, pravi Cox.

Governer države Ohio je napovedal vojsko izkoriščevalcem z živil. Naročil je generalnemu pravniku države Ohio, da pokliče na dan 30. julija vse county prosekutorje v glavno mesto države Ohio, kjer bodo dobili naloge, kako nastopiti proti onim, ki dražijo od dneva do dneva živila.

Vlada trdi, in guverner ima dokaze v rokah, da ni nobena potreba, da bi se računale tako ogromne svote za živila. Velik del cen, katere plačuje občinstvo, gre v žep izkoriščevalcev. Vsi prosekutorji države Ohio, njih 88 po številu, so dobili nalog prinesiti seboj dokaze o cenah v raznih countyih glede živil in nasvete, kako bi država najlažje uničila izkoriščevalce ljudstva.

Governer je pisal generalnemu pravniku države Ohio jako ostro pismo, v katerem med drugim omenja sledeče: Ko je ameriško ljudstvo sprejelo principe republike, se je to zgodilo z jasnimi razumljenjem, da morajo vsi ljudje imeti enako pravico, da ni hče ne sme uživati posebnih privilegijev. Živež, kakor ga potrebuje ljudstvo za svoj obstanek, prihaja iz zemlje. Narava je oblagodarjena od svojega stvarnika, da nudi ljudstvu to kar potrebuje, in narava ni tukaj samo z namenom, da njegov bližnji poleg tega trpi, je kriv zarote proti državi, proti republiki, proti osnovnim principom, na katerih je ameriška republika ustanovljena. Cox nadalje pravi v svojem pismu, da se je vlada države Ohio cele tedne trudila, da je zbirala dokazilni material proti ljudem, ki izkoriščajo ljudstvo. Nadalje citira guverner ogromne zasluge, ki jih dobivajo danes delavci napram zaslužkom nekaj let nazaj, a objednem pojasni, da ves ta zaslužek delavcev nima nobenega teka, ker življenske potrebe so se veliko bolj podražile kot pa zaslužek. Država ima dokaze, da veliki prekupčevalci z živil imajo nepopolnjene svoje shrambe (cold storage plants) kjer so nakopičene ogromne zaloge živil. Javnosti se pripoveduje, da manjka tega ali onega, a v resnici je vsega dovolj le da ne pride na trg, ker se izkoriščevalci boje, da če naenkrat vse blago prinesejo na trg, da bi morale cene pasti in oni bi prišli ob svojo dobiček. Kot vzgled navaja guverner mlekarstvo trgovino v Clevelandu. Guverner pravi, da je dokazano, da dobi Cleveland tekem poletja 55 procentov več mleka kot ga potrebuje, toda kljub temu pa so cene mleku vedno višje.

Amriška vlada je določila štiri armadne častnike, ki bodo tekom šolske dobe vežbali naše učence, ki se nahajajo v višjih šolah. 2600 fantov, od 15. leta naprej bo moralo vsak dan nekoliko časa posvetiti vojaškemu vežbanju.

Poročno dovoljenje sta dobila Anton Znidaršič, 1114 E. 63rd St. in Cecilija Smollić. Naše častitke.

Nova postava je izšla za lov na ververice. Lov se začne 4. sept. namesto 20. avgusta kot druga leta in traja samo do 20. sept. Noben lovec ne sme na dan več kot 5 ververic ustreliti.

Morilci Kaberja pri- dejo kmalu v zapor

Zadeva umorjenega Dana- la Kabera postaja čimdalje bolj skrivnostna. Da je pa stvar še bolj zmešana, je nek mestni detektiv začel trditi, da je ranjki Kabera storil — samomor! Posebno brihtna ni glava, ki je prinesla to na dan. Da bi mož, ki je trpel na rezmatizmu, in ki je komaj z mezcemom mogel ganiti, ker so mu vsi udje otrpnili, storil samomor in se štiriindvajsetkrat sam zabol- del na različnih krajih svo- jega trupla, to presega vse meje pameti. Toda kljub vsemu temu pa policiji še ni znano, ali je ena oseba umorila Kaberja, ali je bilo več oseb zraven. Niti ne ve- do, ali je bila dotična pila, katero so našli na mestu umora, v resnici morilno oro- žje, ali je kdo pilo nalašč tja položil. Na pili namreč ni bilo krvi. Nekateri polici- sti sedaj trdijo, da je bil ranjki zaboden z orodjem, s katerim se seka led. Toda če je to res, tedaj je bil napada- lec v resnici jako slabotna oseba, ali pa celo ženska. To- da to skoro ni mogoče, kaj- na vratu ubitega se poznajo nohtovi morilca, ki je davil z desno roko svojo žrtev, dočim je z levo udrihal z no- žem ali s pilo po njem.

Mnogo se bavi policija sedaj z odkritjem zdravnikov ki so našli v drobovju ranj- kega hud strup. Preiskave v bolnišnicah, kjer je bil Ka- ber radi zdravja dalj časa, nadaljne preiskave pri nje- govih osebnih zdravnikih, kateri so ga obiskovali, so do- gnale, da Kabera ni nikdar dobil nobenega zdravila, v katerem bi bil arsenik. County koroner dr. Byrne, se je izjavil, da kakor hitro se do- žene količina strupa, najde- nega v drobovju, da bo on povedal, kdo mu je dal strup.

County prosekutor se je nadalje izjavil, da je policija prišla na sled moža, katerega je ranjki Kabera, predno je umrl, opisal kot "moža s ka- po". Prosekutor Doerfler pravi, da se umor ni zvršil radi maščevanja, ampak naj- brž iz zakonskih motivov. Oseba, ki je v zvezi z umo- rom, je tako znana v Clevel- landu, in tako odlična, da ni- kakor ne bo skušala pobegni- ti ker bi s tem vso sumno vr- gla na sebo.

Soproge umorjenega Ka- berja nihče več ne omenja. Ona stanuje sedaj pri svojih stariših, toda gotovo je, da bo klicana v ponedeljek na ponovno zasliševanje, kakor hitro dožene koroner Byrne količino arsenika, ki so ga našli v drobovju umorjenega.

Štrajk telefonskih usluž- bencev je sedaj popolnoma poravnana, razven, da kom- panije niso vzele vseh deklet na delo, ki so štrajkale. Kom- panije trdijo, da so gotova dekleta bila udeležena pri napadih na kompanijsko la- strino, in da je vlada proti njim izdala varante. Coun- cilman Damm pa, ki je povzročil, da se je štrajk prene- hal, trdi, da bo kompanija vzela vsa dekleta zopet na delo.

Družini Janežič, kateri je pred kratkim umrla mati, je sedaj umrla 5letna hčerka Frances.

Društvo sv. Vida, št. 25 KSKJ bo imelo vrtno veselico na Louis Kastelicevih far- mah dne 17. avgusta.

Wilson in papez ponudila mir Nemcem

Berlin, 27. julija. Matija Erzberger, podpredsednik nemške republike in finančni minister Nemčije je vzbudil ogromno začudenje večeraj v državni zbornici, ko je naznanil, da je leta 1917 Anglija in Francija s pomočjo papeža ponudila Nemčiji mir pod jako ugodnimi pogoji. Papežev nuncij v Monakovem, monsignor Pa- celi l. je v avgustu leta 1917 poslal tedanjemu nemškemu državnemu kanclerju noto zajedno z izjavo angleške in francoske vlade, v kateri no- ti so bili zavezniki priprav- ljeni skleniti mir. Zavezniki so tedaj zahtevali, naj se Nemčija izjavi, da bo Belgi- ja svobodna, da dobi odško- dnino in naj izjavi kaj zahteva sama za sebe. Nemški kancler Michaelis ni odgovo- ril na to noto, pač pa se je še- le 24. sept. izjavil, da položaj ni čist, da bi se razpravljalo o miru. Angleška kot fran- coska vlada je bila tedaj vo- ljna prevzeti posredovanje papeža v Rimu, da se sklene mir, kot je jasno razvideti iz not, poslanih Nemčiji. Erz- berger je tedaj zahteval od nemške vlade, da se priobči- jo angleške in francoske no- te glede miru, toda nemški generali so bili odločno zo- por to. Nadalje je Erzberger izjavil, da je bil leta 1916 Wilson popolnoma priprav- ljen skleniti mir z Nemčijo, toda skrajna podivjanost nemškega generalnega šta- ba, nemških submarinov, vse to je povzročilo, da se je mirovna ponudba razbila. Koncem septembra se je na- hajal Erzberger v Monako- vem, kjer se je srečal s pa- peževim nuncijem, in sled- nji mu je rekel: Vse je zgub- ljeno za Nemčijo, ker se ni ozirala na dobrovoljno mi- rovno ponudbo. Gorj zade- ne Nemčijo. Nadalje je Erz- berger se izjavil: Nemčija se je zrušila, ne radi notranje revolucije, ampak radi podi- vjanosti svojih vojaških vo- diteljev, ki so bili skrajno nezmožni v politiki, in ki so vselej imeli absolutno besedo. Sprejeti smo morali se- danji nasilni mir, ker smo za- vrgli mir sprave in dobre vo- lje.

Rojaki se neprestano pritožujejo, da morajo čaka- ti po več mesecev na odgovor iz Washingtona, kamor so poslali prošnjo za državljans- tvo. Po 4 do 7 mesecev tra- ja, predno odgovorijo. V na- šem uradu jih je vedno vse- polno, ki vprašujejo kdaj bo- dejo dobili odgovor. Na več protestov v Washington smo dobili odgovor, da nimajo tam dovolj ljudi, da bi prej postregli. Toda ker stvar le predalec tirajo in ker se od strani dotičnih uradov ne na- redi ničesar, da se rojakom olajša pridobitev papirjev, se je uredništvo lista obrnilo na kongres, da nekaj ukrene. O uspehu bomo poročali v bližnji bodočnosti.

Iz Detroita se poroča, da e Detroit prekosil mesto Cle- veland glede prebivalstva. Detroit ima že gotovo nad en milijon prebivalcev.

Od vojakov so dospeli Math Grdina, sin John Grdi- ne, ki je šel k vojakom že leta 1917 prostovoljno. Bil je sko- re vs čas v Franciji. Vrn- se je tudi Matija Milavec, kakor tudi sin družine Lušin.

Italijani in socijalisti hujskajo Jugo- slovane k medsebojni bratski borbi.

Dunaj, 27. julija. Med Slo- venci in Italijani v Trstu je nastal velik poboj, tekem ka- terega je bilo ubitih osem Slovencev in dvanajst Itali- janov.

Dunaj, 27. julija. V Volo- ski, blizu Reke je prišlo do večjega spopada med Hrvat- i in italijansko žandarmerijo. Hrvati so se zbrali k zboro- vanju, kaj naj ukrenejo, da svoje otroke v onih krajih, ki jih imajo Italijani zasedene, spravijo v hrvatske kraje v hrvatske šole. Lahi so nena- doma napadli zborujoče Hr- vate, toda Hrvati so Italijane odbili. Osem Italijanov je bi- lo ubitih.

Pariz, 27. julija. Črnogor- ska vlada je poslala srbski vladi noto, v kateri se naz- nanja, da so se črnogorske čete uprle Srbiji. Nadalje za- hteva črnogorska vlada, da je na mirovni konferenci po- sebno zastopana po svojih poslancih.

Kot znano, je na čefu upo- ra Črnogorcev napram Sr- bom bivši črnogorski kralj Nikola, ki živi v Parizu. Črnogorska narodna skupščina se je takoj po premirju izja- vila, da hoče biti Črnogora združena s Srbijo, toda kralj Nikola ni nikoli priznal te določbe. Bivšega črnogor-

kega kralja podpirajo Italia- ni, ker je laški kralj njegov zet, in laška vlada pri vsaki priliki gleda, da usvari neza- dovoljnost in nesporazum med Jugoslovani.

Dunaj, 27. julija. Razni posamezni puniti Hrvatov in Slovencev, ki so uprizorjeni od radikalnih socijalistov, se nadaljujejo. Mnogo slovens- kih in hrvatskih vojakov se je izjavilo proti Srbiji. Čuje se, da ima Italija svojo roko vmes, in skuša na vso moč ustvariti neslogo med Jugo- slovani ter slednje zaplesti v medsebojno vojno, da bi la- glje obdržala. Ugrabljene jugoslovanske province.

(Op. ured. Podrobnosti o puntu v Jugoslaviji niso znane, ker časopisje prinaša jako zmešana poročila. Dognana je le toliko, da goto- va skupina Hrvatov, ki je najbrž podpirana od Italija- nov, skuša ustanoviti posebn- o hrvatsko republiko, in enako gibanje se je pojavilo tudi na Slovenskem. To gi- banje vodijo radikalni soci- jalisti).

Pariz, 27. julija. Grof Mi- chael Karoly, njegova žena in vse njegovo spremstvo je bilo aretirano v Pragi, ko se je grof nahajal na potu v Ameriko.

NAPETE RAZMERE Z MEKSIKO.

Washington, 27. julija. Ameriška vlada je prepove- dala vsak import ali eksport orožja iz Meksike. Kongre- sman Hudspeth iz Texasa je večeraj v kongresu zahteval, da Zjedinjene države nemu- doma prekinejo diplomati- ne razmere z Meksiko ter da ameriška vlada zasede sosa- dno republiko toliko časa, doler ne dobi Meksika stalne in zanesljive vlade. Mesikan- sko časopisje silovito napada Amerikance, posebno glasi- la Carranzove vlade. Na vsak način so razmere jako napete, ker se dnevno poro- ča iz Meksike, da so Meksi- kanci ubili kakega ameriške- ga državljana.

VSE NEMŠKO BRO- DOVJE DVIGNJENO.

London, 27. julija. Angle- ška vlada je neumorno na de- lu, da dvigne vse nemško bro- dovje, katerega so potopili Nemci en dan prej, predno so neemški mirovni delegati podpisali mir z zavezniki. Manjše torpedovke in lahke križarke so že prepeljane v nizko vodo, in sedaj so se lo- tili velikih oklopnih. Angle- ška admiraliteta upa, da se ob začetku prihodnjega leta dvigne vse nemško vojno bro- dovje. Glasom neke angleške postave, so vse ladje, dvi- gnjene iz morskoga dna v angleških vodah, angleška la- strina.

VES DUNAJ ŽALUJE.

Dunaj, 27. julija. Ves Du- naj danes žaluje radi mirov- ne pogodbe, diktirane od za- veznikov Avstriji. Avstrijski ministriški predsednik Be- se je izjavil, da pomeni mi- rovna pogodba za nemške Av- strijce 30 let izgube svobode in sužnost za 4.000.000 av- strijskih Nemcev.

NEMČIJA IŠČE POSO- JILO V AMERIKI.

New York, 27. julija. Nem- čija bo v kratkem iskala po- sojila sto milijonov dolarjev. Enako se poroča, da išče Ita- lija v Ameriki posojilo en ti- soč milijonov dolarjev.

KAJ JE S PROHIBICIJO?

Washington, 27. julija. Po- slanska zbornica je glasova- la večeraj, da preneha z zboro- vanjem za pet tednov, t.j. do 8. sept. Prohibicijska posta- va še ni gotova, in kot se tr- di, bo v senatu precej spre- menjena.

ŠTRAJK V NEW YORKU BO PORAVNAN.

New York, 27. julija. Štrajk 30.000 uslužbencev v pristanišču, ki je trajal 17 dni, bo te dni poravnana. Vla- da in zastopniki unije so se medsebojno pobotali. Nad 600 parnikov je bilo v prista- nišču radi štrajka.

SRBIJA DOBI VOJNO ODŠKODNINO.

Pariz, 27. julija. Srbija bo dobila od Bolgarije eno mi- ljardo frankov vojne odško- dnine, kot je večeraj sklenila mirovna konferenca. 150.000 VOJAKOV V NEMČIJI.

Pariz. Zavezniki so sklenili da ostane 150.000 zavezniš- kih vojakov toliko časa v Nemčiji, dokler Nemčija ne plača večji del odškodnine in izpolni vse, kar je v mirovni pogodbi od nje zahtevano. Nemci nameravajo še letos placati 20 tisoč milijonov fran- kov zaveznikom.

Malo pred polnočjo v so- boto se je prevrnil avtomobil katerega je vodil George Krajec stanujoč na 9415 St. Catherine ave. Zadel je z avtomobilom, katerega je vozil Charles Broz na Broad- way in 55. cesti. Krajec je močno poškodovan in so ga odpeljali v bolnišnico.

V soboto zjutraj je umr- la v bolnišnici Mrs. Marija Hajdnik, v starosti 42 let. Umrla je mati in dete, ko- j- bilo rojeno. Družina Hajd- nik stanuje v Collinwoodu na 158 cesti. Pokojnica je bi- la članica dr. sv. Janeza Krst. št. 37. JSKJ. Doma je bila od Dragomerja pri Ljubljani, in se je poprej pisala Cuden. V Ameriki je bivala 18 let, za- posuča tukaj eno hčer in dva sina in pogreb se vrši v po- nedeljek.

"AMERISKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

NAROCNINA:
 Za Ameriko - - - \$3.00 Za Cleveland po pošti - \$4.00
 Za Evropo - - - \$4.00 Posamezna številka - - - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
 8119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 189

JAMES DEBEVEC, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
 Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at
 Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

NO 87. Mon. July 28. 1919.

Izvirno poročilo iz Pariza glede Jugoslovanov

Nadaljevanje iz prve strani.

ipso facto v našo pest, ampak morali ga bomo plačati ententi; to bo znašalo nad 3 milijarde frankov.

Tako je postopanje proti nam na vseh poljih. Dalo se nam bo državo, ki bo na vseh krajih prikrajšana v svojih pravicah in pa ki bo že v začetku postavljena gospodarsko pod ogromna bremena.

In vendar, kake pretirane zahteve smo mi stavili, da se z nami tako postopa? Mi smo v skladu z Wilsonovimi principi zahtevali, da naj narodna volja odtoci o njegovi usodi, in lojalno izjavili, da smo pripravljeni nositi pravična bremena, ki pripadejo na nas kot delne naslednike Avstro-Ogrske.

Če se primirja naše pravične zahteve s stališčem Entente v tem pogledu, ki bi mogel v nas povzročiti obup nad obstojem pravice in resnice, ni težko pogoditi, s kakimi občutki bomo zapustili Pariz in mirovno konferenco.

Dr. Ivan Marija Čok,
 član narodnega predstavništva.

Iz Pariza je prejel glavni tajnik SNZ zelo zanimivo pismo, v katerem opisuje dr. Drago Marušič, ki je odpotoval začetkom marca v Pariz, položaj jugoslovankega vprašanja na mirovni konferenci, se dotika notranjega vprašanja in položaja in omenja, kakšen vtis so napravili kabelgrami, katere je poslala SNZ raznim zaveznikiškim predstavnikom. Iz pisma posnemamo sledeče zanimivosti:

Kako stoji naša stvar, vam je znano iz časopisov. Ni so vam pa znane vse mahinacije, katerih se poslužujejo naši nasprotniki, katerih nimamo samo v italijanskem taboru, da bi kolikor mogoče oslabili našo notranjo in zunanjo pozicijo. Italijani skušajo zanesti — hvala Bogu z nevpahom — boljševizem v naše kraje, pošiljajo Nemcem in Madžarom municijo in hrano, ščujejo Rumune, oborožujejo bolgarske in albanske bande, intrigirajo v Črnigori in kokerirajo z Grki, razven tega so podkupili v Parizu vse, kar se da podkupiti — to pomeni, 95 odstotkov.

Mi imamo na drugi strani vse slabosti nove neurejene države. Avstrijska krona je zgubila vrednost — za en frank se dobi 5 kron in več. Vsled tega je vsaka trgovina z inozemstvom izključena. Mesto, da bi imeli pol milijona dobro oborožene vojske, nimamo razven malenkosti ničesar. Zavezniki traktirajo vse male narode kot nižje vrste ljudi. Smo brez vpliva in zagovornika. Razočarani smo bili celo glede Amerike.

Borimo se kolikor se moremo. Vendar moramo že sedaj pripravljati teren za bodočo revindikacijo. Ako kašen čudež ne pride vmes, smo že sedaj gotovi, da izgubimo Primorje in del Kranjske (ta del bi prišel v najboljšem slučaju v reško republiko). Koliko otokov izgubimo, Bog ve. Slovenski Korotan se je razdelil v nekoliko zon. Glavni del s približno 70.000 Slovenci dobimo mi a šele po plebiscitu. Celovec z okolico istotako plebiscit z zelo malim upanjem a Ziljsko dolino (od Beljaka do Rablja) s razdelijo bratje Nemci in Italijani. Dobimo Prekmurje in Stajersko s polvoljnimi mejami. Tako je stanje v pogledu Slovenije. Na drugih straneh so meje malo bolj ugodne za Jugoslovane. Naša delegacija je navzlic temu, skrajno neugodnemu položaju nepopustljiva.

Iz tega sledi, da bomo morali delati, in sicer še jako mnogo. Pri tem delu bodo ameriški Jugoslovani in zlasti Slovenci igrali največjo ulogo, ker bo propagandno delo iz Amerike ven lažje, kakor iz Jugoslavije, ki se bo precej časa mučila, dokler se popolnoma uredi.

Razumeli bodeite iz vsega tega toraj, da je naša in Vaša dolžnost, držati do skrajnosti edino našo postojanko v Ameriki, S.N.Z. dokler ne bo mogoče efektivno pomagati pri organizaciji.

Zahvaljujem se SNZ za korake, katere je podvzela v obrambo naših pravic. Telegrami, katere ste poslali, so imeli dvojno korist. Prvo, da ste podkrepili stališče delegacije, a drugo, da ste odbili škodljivi vpliv raznih razdiračev v Ameriki. Prišli so nekateri Amerikanci k nam in so nam očitali needinstvo, kar nam škoduje pri celi stvari. V dokaz so navajali, da so dobili razne telegrame, ki govore za SLOVENSKO republiko, za hrvatsko, itd. Telegram nekega "republikanskega" Krmpotiča iz St. Louisa so nam celo v originalu pokazali. Povejte vsem, da se danes našemu vprašanju ne more koristiti s tem, da se napada naša država in delegacija, pač pa samo nasprotno. Stvari, ki jih imamo pred seboj, bomo poravnali sami brez intervencije tujih držav. Italija bi bila zelo zadovoljna, ako bi dobila mandat intervenirati v Jugoslaviji.

Tu sta bila gg. Sitar in Mladineo. Tudi Miss Hoffman je že odpotovala v Jugoslavijo. Delovanje SNZ je napravilo izredno dober vtis doma. Gotovo ste že dobili tozadevna naznanila. Stvar z zaboji in pa z American Jugoslav Reliefom je popolnoma v redu.

V Pariz ne dobivamo razven enega eksemplara Slov. Naroda in Slovenca (a še te neredno) nikakih časopisov. Zato sem se takoj obrnil na Pisarno za sedeno ozemlje, da vam pošljejo par novin. Obljubili so mi in naznanili, da so poslali; ali ste prejeli? (SNZ je prejela v zadnjem času nad 200 raznih starokranjskih listov.)

Kakor hitro bo mogoče, bodisi do konca konference mira, ali pa, da se vrne dr. Trumbić v Belgrad, bomo instirali, da se imenujejo jugoslovanski konzuli, zlasti za

New York, Cleveland, in Chicago, kateri bodo v veliko pomoč narodnemu delu v Ameriki. Do tedaj pa korajžo in srečo junaško!

Iskreno pozdravljam Vas, člane SNZ in članice Zveze Jug. Zena in Deklet in želim najboljšega uspeha!

VESTI IZ STARE DOMOVINE.

Krivci avstro-ogrskas katas trofe. V "Neues Wiener Journal" je nedavno poročal Adalbert Sternberg z Novakovo publikacijo o Hetzendorfu, katerega brani in označuje kot povzročitelja avstro-ogrskas katastrofe kneza Montenuova in generala Arza.

Avstro-ograska banka. Kakor poroča "Zeit", je v obratu tiskarne bankovcev Avstro-ogrskas banke že pred nekaj časom nastal odmor, zlasti v izdelovanju bankovcev po 10.000, 150, 20 in 10 kron, med tem ko se povečano izdelovanje bankovcev po 2 in 1 krono nadaljuje. Večini osovja, ki je na dopustu, se je dopust podaljšal. O bodočnosti tiskarne se govori, da bo po likvidaciji in razpustitvi Avstro-Ogrskas banke prodana zasebni tvrdki.

Zlatomašnik Matevž Jereb. Na Spodnjem Bèrniku pri Cerkljah je umrl včeraj zlatomašnik in župnik v pokojni g. Matevž Jereb. Pokojni je bil rojen v Leskovici pri Poljanah 9. septembra 1838, v mašnika je bil posvečen 1. avgusta 1864. Pogreb bo v nedeljo ob 4. uri popoldne. Naj v miru počiva.

Promocija. Na zagrebški univerzi je bil 15. t. m. avskultant Jožef Pretnar promoviran doktorjem prava.

Izpred porote.

Ljubljanska porota je prisodila v četrtek v popoldanski razpravi rudarju Fr. Ogrizku, ki je, ko je prišel iz vojske, trgovač okoli, 3 leta težke ječe. Zaslišaval ga je predsednik deželne sodišča dr. Papež, obtožbo je zastopal prvi dr. pravdnik Bežek, Ogrizka je zagovarjal dr. Hacin. Ogrizek je skušal zvrniti glavno krivdo na svojega roparskega tovariša Alojzija Drobniča, ki spada pod vojaško sodišče. Ko ga je opozoril predsednik dr. Papež, da govori drugače, kakor je govoril pri preiskovalnem sodniku, je rekel: "Gospod preiskovalni sodnik so drugače obračali." Splošno pozornost je vzbudil kot priča zaslišani napadeni kmet Janez Lukše, ki je povedal, kako sta ga oba od zadaj vrgla na tla in ga oropala. Predsednik priči Lukšetu: "Ali ste se hudo ustrašili?" — "Seveda, saj sem se zdaj zanič. Se ganiti se nisem mogel. Vsa bi se ustrašil za življenje." — Predsednik: "Ali so Vas tudi opraskali?" — "Tudi. Bulo sem dobil na glavo. Kake tri tedne nisem mogel ničesar uživati." — Prvi državni pravdnik je zahteval, da naj porotniki potrde vprašanje o ropu. "Ne sme se dopustiti da se gode v Ljubljani taki ropi, ko bi si vendar človek lahko mislil, da so se razmere kolikor toliko ublažile." — Zagovornik dr. Hacin je v svojem zagovoru poudarjal, daje vojna rodila dvojne vrste zločincev: rojene zločince in zločince, ki so se v vojski, kjer je veljala morija, požig, rop kot junaštvo, navadili zločinov. Kdo je prišel iz vojske, ni bil več mesecev, kar ve sam iz lastne skušnje, za nobeno delo.

Na šredo, dne 2. julija 1919 odrejena razprava zoper Janeza Poderžaja in dva tovariša zaradi pregreška zoper varnost časti in pa zaradi prestopka zanemarjenja dolžne pazljivosti pri tiskovinah, se preloži. Mesto te se je odredila na isti dan razprava zoper Svetozarja Janjiča zaradi hudodelstva umora in prestopka napadne zglasitve. — Dalje so se odredile še sledeče potne razprave: Na petek, dne 4. julija 1919 zoper Ivana Škapina in štiri tovariše zaradi hudodelstva tatvine. Na soboto, dne 5. julija 1919 zoper Marijo Brodarjevo zaradi

hudodelstva detomora, dalje zoper mladostnega Stanislava J. zaradi hudodelstva tatvine in prestopka poneverbe in pa zoper Ivana Dolničarja zaradi hudodelstva ropa, hudodelstva tatvine in zaradi prestopka orožnega patenta.

Naši novi bankovci. Belgrad. Po došlih vesteh iz Pariza bodo naši novi bankovci, ki se tamkaj izdelujejo, dotiskani v najkrajšem času. Bankovci ki se delajo v Zagrebu, bodo dotiskani sredi avgusta. Dela se nato, da se pospeši odobrenje statuta naše nove emisijske banke.

Za invalide. "Slovenec" piše: "Oh, da bi te invalide že kam v kraj spravili," sem že slišal zdihovati, ko se ni mogel invalid z bergljo dosti hitro izogniti gospodi na cesti. Pogled na ubogega invalida, ki je žrtvoval najdražje, kajpada tudi zadene dobičkarja, ki je izrabljal vojsko v svojo lastno korist in si prislužil zlata in svile. Te vrste ljudje se gotovo silno vesele novice, da zginejo invalidi izpred oči na "Grad" kamor pravzaprav vojni oderuhi sami spadajo.

Številno prebivalstva v naši slovenski prestolici silno hitro narašča. Iščejo se prostori za nove urade, vprašujejo po stanovanjih uradniki, častniki, begunci itd.

Večkrat ti pokažejo tudi na Grad, češ, ondi je dosti prostora. Toda tudi gori že biva polno beguncev, prazni so samo spodnji prostori, kjer so zdihovali pred potresom največji hudodelci, med vojsko pa najbolj nevarni "Jugoslovani". Za laške ujete častnike so bili prostori preslabi. Kdor je bil v ujetništvu na otoku Asinaro ali tudi drugod na Laskem, bo imenoval te grajske prostore "gospoke". Vsakdo ima pa pred "Gradom" velik strah. Lep sprehod je na ljubljanski Grad in od ondikrasen razgled, vendar pa ima malo obiskovalcev. Velik del invalidov hodi po bergljah. V slabem vremenu, zlasti pozimi jih čaka na Gradu usoda nekdanjih roparjev in morilcev. Ze sama misel, da bivajo v "jamah razbojnikov", mora slabo vplivati na nje.

Kdo pa so naši invalidi? Mi znamo, da je stala večina naših invalidov v strašnih bojih ob Soči in v tirolskih gorah, da ni prodrli v osrčje Slovenije. Ako bi se ne bili naši junaki tako vro držali, bi se Lahi že davno v slovenski metropoli šopirili, kot se sedaj v zasedenem ozemlju, in ljubljanski "Grad" bi opravljal posle strašnega tržaškega "Kastela", "Via Tigor", ječ v Gradiški in Kopru. Marsikdo bi zdaj zdihoval med debelimi grajskimi zidovi, ki sedaj od invalidov zaničljivo in neusmiljeno svoj pogled obrača.

Lepoto naše Gorenjske užiiva v vsej krasoti, ako jo mahneš z naše narodne božje poti od "Marije Pomagaj" na Brezjah naprej proti Radovljici in Bledu.

"Kakšno letovišče pa je tam-le?" kaže tujec vprašaje proti Begunjam?

"Ženska kaznilnica!"

"No, tam pa ne bo ravno prehudo."

Res, krasno lego ima ta "penzion". Na oknih ti izda, da tu ni kako letovišče za gospodo.

Kljub temu, da sedaj pošiljajo tja gori kaznenjke, ki dobe par mesecev, jih ni tam gori niti sto. Ena detomorka, obsojena na 20 let, je odsedela že 12 let, mnogo takih je odšlo izpred sodišča brez kazni. Treba bi bilo neuravnanih odnosa. Bridgeport izkazuje prebitek od 800 nasproti 1200 v pre-

Ma "poboljševalnico", katera se ima ondi ustanoviti za pokvarjena dekleta in fante, bi bil prelep prostor v Begunjah, za invalide pa prisilna delavnica gotovo primernejša kot "Grad". Na vsak način morajo imeti invalide priliko, da se izuče v raznih strokah, in to je samo v Ljubljani mogoče. Ko se pa priuče svojega rokodelstva ali obrti, pa naj to nadaljujejo zunaj na grajščinah (Golnik, Ig, Bokavce i. dr.) dokler se invalidsko vprašanje definitivno ne reši in ne uredi.

Glavno načelo mora biti: Pomoči jim do samostojnosti; kajti oni so enakovredni oržavljeni Jugoslavije v kateri morajo imeti vsaj toliko pravic, kot kaki bogati vojni dobičkarji.

Za invalide kmečkega stanu pride v poštev graščinska zemlja in te ni ravno premalo. Mi vemo, da je bila vsa ta zemlja last slovenskega naroda. Naši zatiralci, nemški roparski vitezi (graščaki) so si jo po krivici prisvojili, in naše predniki neusmiljeno zatirali. Nekateri so bili hujši od Turkov. Zemlja pripada v prvi vrsti njim, ki morajo vse življenje nositi znake nemškega nasilja, njim, katere so nemški komandanti mnogokrat gnali v smrt samo zato, da so dobili odlikovanja.

POROČILO O DELU.

Brzjavna poročila, prejeta od federalne posredovalnice za delo (United States Employment Service) za teden, ki je končal z dnem 5. julijem, glede 80 mest skozi Združene Države iskazujejo skupni prebitek delavcev od 177,392 nasproti prebitku od 211,290, izkazanem za prejšnji teden glede 96 mest.

Prebitek delavcev pomenja, da da je v dotičnih krajih več delavcev kot jih industrija potrebuje in ki so radi tega brez dela. V nasprotnem slučaju govorimo o pomanjkanju delavcev. Ravnotežje izkazujejo ona mesta, kjer ni zaposlenosti, a tudi ni dela za druge delavce.

John B. Densmore, ravnatelj posredovalnice za delo omenja, da je to zadnje poročilo te vrste, ker mora urad radi znižane apriopriacije opustiti ta jako izdatna poizvedovanja.

Ta poročila niso bila nikdar popolna in ne dajejo natančnih podatkov o skupni nezaposlenosti po vseh Združenih Državah. Cilj posredovalnice je bil ta, da dobi poročila od vseh glavnih industrijskih središč. Radi tega dajejo ta poročila precej značilno sliko o delavnih razmerah. Upa se, da čim bo kongres dovolil primerne stroške, bo Employment Service zopet pricel izdajati ta "vremenska" poročila o stanju nezaposlenosti ali pomanjkanja delavcev po Združenih Državah.

Od 80 mest, zapopađenih v tem zadnjem poročilu, 38 izmed njih: poročila navedeni prebitek, 16 jih izkazuje pomanjkanje za 23,980, dočim 26 poročila o ravnotežju. Zgor nje številke označujejo, da je prebitek delavcev ostal sicer neizpremenjen, dočim je pomanjkanje znatno narastelo. Ali drugače: V krajih, kjer je nezaposlenost, so ostale razmere pri starem tam, kjer je bilo pomanjkanje delavcev, je to pomanjkanje še bolj naraslo.

Izmed 38 držav, od katerih so prišla poročila, 20 jih izkazuje prebitek, 19 ravnotežje in 8 pomanjkanje. V nekaterih državah je pomanjkanje delavcev v eni stroki, prebitek pa v drugi.

New England — Od 12 mest v newenglandskih državah, ki so poročala, jih izkazuje prebitek delavcev in ostala ravnotežje. Industrialni odnosi so vobče dobri razun v Bostonu, ki ima prebitek 15,000 delavcev od neuravnanih odnosa. Bridgeport izkazuje prebitek od 800 nasproti 1200 v pre-

BOLNI MOŽJE IN ŽENSKÉ

PRIDITE K MENI!

ČE SE VAM NI POSREČILO DOBITI OLAJŠANJA ZA VAŠO BOLEZEN, PRIDITE IN PREISČEMO VAŠ ZASLON, IMAM MNOGO LET SKUSNJE PRI DRAVLJENJU KRONIČNIH IN NERVOZNIH BOLEZNI.

ČE VI BOLEHATE NA KAKI KRONIČNI, NERVOZNI, KRVNI, KOŽNI ALI KOMPLICIRANI BOLEZENI, ALI ČE STE BOLNI NA ZELODCU, OBISTIH, ALI ČE IMATE REVMATIZEM, ZGUBO APETITA, GLAVOBOL, VPRAŠAJTE MENE.

Pomnite: Nasvet in preiskava je zastonj. Odlaganja zdravljenja postanejo lahko nevarna. Pridite k meni takoj, če potrebujete nasvet skrbnega in izkušnega zdravnika.

Uradno ure od 9. zj. do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. zj. do 2. pop.

DR. KENEALY

647 Euclid ave. Second Floor, Cleveland, Ohio.

Nasproti Taylor arkade. Republic Bldg. Poleg Star gledališča.

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO:	NIZKE CENE:
Moške obleke.....\$1.25	Ženske kikirje.....\$1.50c
Moške suknje.....\$1.25	Ženske dolge suknje.....\$1.25
Jopići.....50c	Ženske obleke.....\$1.50

The Damm Dry Cleaning Co.

Princeton 790 2381 E. 82 ST. Garfield 2656

A. J. DAMM, poslovođja

EDINO SLOVENSKO PODJETJE

te vrste. Naša izdelovalnica mehkih pijač je dobila priznanje od mestnih in državnih oblasti kot najbolj čista in pravilno urejena. Pri nas rabimo samo najbolj material za mehke pijače. Izdelujemo: Selcer, vse vrste popa, ginger beer, root beer, najfinjša pijača iz limoninega in pomarančnega soka.

Slovensci, podpirajte domače podjetje.

Double Eagle Bottling Works

JOHN POTOKAR, lastnik.

6517 ST. CLAIR AVE.

5%

Avtoriziran kapital \$100,000

Nobena banka vam ne plačuje tako visoke obresti kakor

SLOVENSKO STAVBINSKO IN POSOJILNO DRUŠTVO

6313 ST. CLAIR AVE.

Vloge nosijo po 5 odst. in delnice lepe dividende. Naš zakon po našem navodilu vsak 1 ahko doma vari pravo, na prve vključe, in je najbolj varno naložbo.

Obiščite nas in dali vam bodemo vse potrebne informacije.

5%

(Mo. Fri.)

5%

DANES.

Zdravje je največji imetek v življenju. Dober ohranjevalec istega je naš.

HOME BREW MALT & HOPS

ki ne vsebuje nobenih kemičnih primesi. Prirejen je, da po našem navodilu vsak 1 ahko doma vari pravo, sveže in okusno pivo, deset galon \$1.50.

Hranite denar in kupujte doma. Pišite in prepričajte se. Navodila kakor tudi vse potrebno se dobi pri

Superior Home Beverage Supply Store

6401 SUPERIOR AVENUE, Cleveland, Ohio

Princeton 466, Rosedale 4593

Posiljamo po pošti v vse kraje Zjedinjenih držav in Canade, potrebno pa je priložiti en dolar v pokritje stroškov.

Preskrbite potne liste za potovanje v staro domovino pri nas, hitro in zanesljivo.

MI GOVORIMO SLOVENSKO

Urad odprt ves dan do 10. zvečer.

ALEX FODOR REALTY CO.

3420 LORAIN AVE. BLIZU LORAIN AVE. BANKE.

šnjem tednu. New Haven je zmanjšalo nezaposlenost za 2000. Norwich pa ima še vedno prebitek od 700. Prebitek v Portland, Me., je 250 nasproti 200 v zadnjem tednu. Fall River izkazuje prebitek od 75 o dobrih industrijskih odnosajih. Manchester ima zopet prebitek od 800 Providence izkazuje ravnotežje.

Middle Atlantic — New York City poroča zopet o prebitku od 100,000 delavcev. Prebitek v Albany je bil znižan na 4000. Yonkers poroča ta teden prebitek od 1390. Binghamton, Buffalo in Syracuse izkazuje ravnotežje. V Syracuse štrajkajo delavci v stavbenih strokah. South Bethlehem, Pa., izkazuje zopet ravnotežje od dobrih industrijskih odnosajih.

Middle West — Chicago poroča o prebitku od 30,000 East St. Louis 1000, Joliet 400, Peoria 1000, dočim izkazuje Rockford prebitek od 362 v nekaterih strokah in primanjkljaj od 600 v drugih. Rock Island ima prebitek od 500. Industrijski odnosaši so vobče dobri. South Bend izkazuje ravnotežje nasproti primanjkljaju od 300 v zadnjem tednu. Industrijski odnosaši so neuravnani. Akron, Ohio poroča o pomanjkanju 2500 delavcev; tu štrajkajo kotlarji in "moulder-ji" Cleveland in Dayton izkazuje ravnotežje in Cincinnati in Youngstown prebitek od 1300 oziroma 1000.

Northwest — Detroit poroča o primanjkljaju od 5000 ob napetih industrijskih odnosajih, dočim ima Grand Rapids primanjkljaj od 500. Delavski odnosaši v tovarnah za avtomobile in v livarnah v Detroitu so stalno napeti. Minnesota poroča sploh o ravnotežju ob dobrih industrijskih odnosajih. Butte, Mont. ima ravnotežje, dočim izkazuje Omaha primanjkljaj od 300 ob napetih industrijskih odnosajih. Milwaukee ima prebitek o 3300 in Superior primanjkljaj od 500.

South in Southwest — Little Rock izkazuje primanjkljaj od 500 ob napetih industrijskih odnosajih. New Orleans ima prebitek od 3000 v nekaterih strokah in ravnokotno primanjkljaj v drugih. St. Louis ima prebitek od 4400. Charleston, W. V. ima primanjkljaj od 6100 in Wheeling izkazuje ravnotežje.

Pacific — Los Angeles poroča ravnotežje ob napetih industrijskih odnosajih. Oakland in San Francisco imata prebitek od 200 oziroma 500. Ladjedelnice v Oaklandu še vedno potrebujejo delavcev. V San Francisco so razmere vobče dobre. Portland ima prebitek od 1775 in napete industrijske odnose. Seattle ima ravnotežje in Spokane prebitek od 500. V obeh mestih vladajo akutni industrijski odnosaši.

Trgovska mornarica potrebuje še mnogo ljudi. Sea Service Bureau (Shipping Board) je izdal poročilo za mesec junij, iz katerega je razvidno, da je ameriška trgovska mornarica vzela v službo tekem tega meseca 1518 ladjevnih oficirjev in 10,285 mož. Kdor želi vstopiti v službo trgovske mornarice, naj se prikladi pri Sea Service Bureau, ki ne zahteva nikakih stroškov, dočim druge privatne agencije zahtevajo plačo za to.

Okoli polдне v soboto je neki žid povozil 8 letnega fanta družine Zupancič na E. 53. cesti tik pred trgovino John Tomaziča. Zavozil je direktno na fantka in ga strahovito poškodoval. Po nesreči je peljal naprej, toda neka Slovenka ga je ustavila in poklicala na odgovor, da je bil prisiljen odpeljati fanta v bolnišnico. To je že tretja nesreča pri slovenskih družinah na isti cesti. Poročali smo zadnji teden, da sta utonila 8 letni Nick Trček in John Brus, katerih stariši

stanujejo na 53. cesti. Utonil je v soboto zvečer 15 letni Edward Korovski, ko je plaval s svojimi tovariši v ribniku Kingsbury, ne daleč od Barkville-Farr Brick Co. na 79. cesti.

PROŠNJA. Usmiljeni rojaki, zelo težko mi je pri srcu, ko se moram zopet do vas obračati, prosim vas lepo, oprostite mi. Gotovo vam je vsem znano o moji dolgi mučni bolezni. Kolikor dalje sem bolan, toliko večji siromak sem. Nesrečni smo vsi v naši družini, ker zdravja pri nas ni. Že tri leta se moram obračati na usmiljene rojake, da mi pomagajo preživeti se. Zasluziti za svojo družino ne morem. Naznanjam, dragi rojaki, da nameravam z družino odpotovati v staro domovino, kjer bo boljše za mene, ker bom v svojem stanovanju pričakoval smrti. Toliko sem še vedno pri moči, da bi se podal na pot. Zdjaj se nahajam v City bolnišnici, toda komaj pričakujem, da bi šel ven. Dd srca vas lepo prosim, pomagajte mi, da pridem do stare domovine. Kolikokrat sem se do vas obrnil, vselej ste mi prišli na pomoč z velikim darom in se na tem mestu še vsem rojakom, ki so imeli usmiljenje z menoj. Sedaj vam pa zadnjikrat kličem: pridite na pom o!Vsak cent bo pristel, ko odpotujem v domovino. Prosim vas, spomnite se revne družine, in upam, da bodele gotovo zadnjikrat prišli na pomoč z malim darom. Že naprej kličem srčna hvlaa, vedno mi bodele v spominu, dokler bom živel, in tdi moji družini bodele v spominu, ker ste pomagali nesrečnim ljudem.

Družina Mehle. Prosim, kdor hoče kaj darovati, naj prinese v uredništvo "Ameriške Domovine" kjer mi bodejo izročili denar, kadar kupim karto za potovanje.

POLETNE BOLEZNI. Kako morete dolžiti želo-dec, če se v teh letenskih časih ne počutite dobro? Vi jeste preveč, vi zahtevate hrano, katere želo-dec ne more prbraviti, vi ne hodite dovolj, itd. Toda če vprašate za nasvet, evo ga: Pazite na svoje odvajalne organe in imejte jih v redu s pomočjo Trinerjevega grenkega vina. To zdravilo točno deluje, in brez vsakih nevarnih simptomov. Je jako okusno in ima samo primesi, ki so dokazano najboljši čistilci odvajalnih organov. Dobite to zdravilo pri lekarnarju. In če vas tlači revmatizem, pošljite takoj po Trinerjev liniment ki vam da hitro pomoč. Po vseh lekarnah — Joseph Triner Co. 1333-43 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

DAROVI. Imena darovalcev za Jugoslovanski Narodni Dom, Euclid, O.: Dr. Jutranja Zora, odsek št. 145 H.Z. 111, dar \$21.50, g. Samson daroval \$10, dr. Slovenski Dom št. 6. SDZ \$6.50, po \$5 so darovali: J. Robič, D. Mussekato, S. Turapoljac, A. Kos, M. Debevc, F. Žagar, J. Korenčič, N. Nemeč, K. Rotar, L. Rečner, V. Kolar, J. Stefanc, J. Picelj, A. Černe, M. Dolnak, F. Skatin, L. Zdešar, J. Kadon, J. Čpreš, M. Zdrav, J. Fabec, A. Kerl, J. Kastelic, L. Virant, M. Jekovec, J. Robert, po \$4.00; R. Bajt, po \$3.00; T. Lorin, F. Šmajdel, po \$2.00; F. Nose, F. Farnengel, A. Miškarič, M. Babetič, S. Vraniša, A. Slabura, J. Oberst, P. Rabičič, K. Shabel, G. Turapoljac J. Dobričič, po \$1.00; G. Koss, J. Šviga, M. Kolman, po \$1.25; H. Bole, po \$1.00; A. Slapko, J. Drugovič, A. Nose. Imena ostalih darovalcev priobčimo prihodnjic.

Dobro obiskana gostilna se prodaja radi bolezni. Poizve se v upravnistvu. (88)

bojčkih. Ne oddajam manj kot 100 funtov skupaj.

FRONT SOBA se odda v najem, kuhinja, elektrika, plin in kopalnice. Vpraša se na 15704 Calcutta ave. (88)

LEPA CEDNA SOBA se odda za enega fanta, brez hrane. Vprašajte na 1032 E. 70th St. (88)

DVE SOBE se oddajo v najem za 2 ali 4 fante, brez hrane. 6005 St. Clair ave. zgoraj. (88)

KAJ JE Z VAŠIMI SOBAMI Ali nameravate dati vaše stanovanje papirati? Ali že veste, kdo vam to v vašo zadovoljnost naredi? Nikar ne pozabite, da sem jaz edini Slovenec, ki sem v tej stroki izučen in diplomiran.

Anton Colaric, Expert Paperhanger, 6034 Carry ave. suit No. 2. (87)

DELO DOBIJO PREMOGARJI Najboljše jame. Plača od tone. Za poslanila se obrnite na 313 Superior-av. N. W. Cleveland, O. zgoraj.

POZORI-PLUMBING!

Ako rabite v hiši zanesljivega delavca za vsakovrstno plumbersko delo, potem se oglasite pri vašem starem, dobro znanem prijatelju **Geo. A. Lorentz,** 6203 Superior ave.

Sprejemam vsakovrstna popravila, postavljam kopalnice, vsakovrstne sinke, boilerje na paro, za vročo vodo toilete in najnovejše vrste fornese.

CENE NIZKE IN DELO GARANTIRANO! Bell Phone Rosedale 5224 Princeton, 1319 W. (x25)

CEDNA SOBA za enega ali dva fanta se odda v najem. Električna luč in kopalnice. Vprašajte na 1364 E. 65. St. Norwood Rd. čez Superior. Front vrata. (87)

PROTI VROČINI! Otvoril sem novo **KOPALIŠČE,** z vročo ali hladno vodo, kakor tudi "shower baths", kakor želite. Brisače i milo 20c za kopelj. 921 St. Clair ave. blizu 9. ceste. (101)

NAPRODAJ je Overland avtomobil, leta 1916, v jako dobrem stanju. 1426 E. 45th St. (87)

POZOR ROJAKI! Lepa prilika za Slovence se nudi, katerega veseli kupiti dobro in lepo urejeno farmo. Farma obsega 80 akrov zemlje, 38 akrov posejane zemlje z najboljšimi pridelki, drugo je pa pašnik in gozd, zraven tega vna pripravava, to je vse orodje, kar spada k farmi. Imam tudi 5 glav goveje živine, 2 kobilja in štiri prasce, 150 kokoši. Prisljen sem prodati to res lepo farmo, ker sam ne morem obdelovati vsega. Farma se prodaja po nizki ceni. Vprašajte pri Martin Poljanec, R. F. D. No. 1, Huntsburg Ohio, ali pozvejte za podrobnosti pri John Kramer, 5301 St. Clair ave. (90)

POZOR ROJAKI! Naznanim vsem Slovincem, da strižemo v naši moderni brivnici z električnim strojem lase. Nadalje imamo fino sredstvo proti prahljaju (Dandruff) in izpadanju las. Ne zamudite te prilike. Sedaj je čas, da si prihranite in ohranite vaše lase.

Prodajam tudi raznovrstne ne-alkoholne pijače, tobak, cigarete, cigare. Cigare prej 15c, sedaj 10c. Se priporočam za obilen obisk **Louis Lipanje,** 6111 St. Clair ave (90)

Naprodaj je čedna hiša, šele dve leti stara, lot 35X100 garaža zraven. Proda se tudi krava. Jako lep prostor. Hiša je za dve družini, kopalnice spodaj in zgoraj, elektrika, blizu tovarne. Cena samo \$5300, kdor kupi hitro Oglasite se na 1525 E. 174th St. blizu St. Clair ave. (92)

Dobro ohranjen avtomobil se prodaja po ugodni ceni. Vprašajte na 1203 Norwood Rd. (88)

HAZEL MINE, Canonsburg, Pa.

NAPRODAJ je nemška harmonika, 3 vrstna in trikrat uglasena. 1234 Norwood Rd. (88)

IŠČE SE 4 ali 5 lepih sob s kopalnicami za malo družino, spodaj. Najraje med 60. in 65. cesto, med Superior ave. in St. Clair ave. Vpraša se na 1031 E. 64th St. (87)

DR. L. E. SIEGELSTEIN Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša posebnost 308 PERMANENT BLDG. 746 EUCLID AVE. NEAR E. 9th ST. Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popoldne od 7. ure do 8. zvečer Ob nedeljah od 10. do 12. popoldne.

Komfort za noge. Ako so Vam ranjene noge ali se Vam pota tar na ta način povzročajo občutne bolečine, ki žgo in ustvarjajo arbijenje, ako nabreknje noge v čevlji in rane povzročajo pri hoi trpljenje, ne očajajte. Dobite pri Vašem lekarnarju **Severa's Foot Powder** (Severov Prašek za noge) in komfort za vaše noge bo zagotovljen. To je prijeten prašek za noge. Malo posutega praška med prsti in na vrh kar poplinskih vaskov jutro in nočniko v vsak čevlji ali nogovico povzroči čudeže. Cena 25 centi in 1c davka.

100 MOŽ DOBI DELO Pridite direktno po Pennsylvania železnici ali pišite direktno na A. M. Springer, House Building, Pittsburg, Pa. ali G. H. Newton, Supt. Reeves Brothers Co. Alliance, O.

ZBOLJŠAJTE ZDRAVJE. Neka komisija v Clevelandu pravi v svojem poročilu, da dobri zobje pomagajo zvečati učenje pri šolskih otrocih za 50 do 100 procentov. Preskušnje so dokazale, da ljudje, ki popolnoma prežvečijo svojo hrano, imajo veliko večjo moč kot oni, ki ne delajo tega.

Zboljšajte učno silo vaših otrok in vašo lastno s tem, da se posvetujete z dobrim zobozdravnikom glede tega. **Dr. F. L. Kennedy,** zobozdravnik, 5402 Superior ave. vogal 55. ceste. Uradne ure od 9. do 12. in od 1. do 5. pop. Ob torkih in petkih popoldne zaprto. Govori se slovensko.

National Drug Store! SLOVENSKA LEKANA Vogal St. Clair ave. in 61. cesti. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

PREMOGARJI. Hazel Premogovnik, v mestu Canonsburg, Pa. s 15.000 prebivalcev in samo 20 milj od Pittsburga, potrebuje takoj 100 nakladalcev. Mnogo Slovincem je v tem mestu. Potrebuje zanesljive može, ki hočejo stalno delo. Nekaj Jorih hiš s 4 ali 5 sobami je za vnaem po \$7 50 na mesec. Vzemite Panhandle vlak do Canonsburga ali Washington Street karo, ki gre iz Pittsburga vsako uro. Izstopite na Ashland and Pike St. Vprašajte za Richard Wilson, forman premogovnika.

EN MILJON ZASTONJ. Tri dnevno zdravilo z **LAXCARIN** Onim, ki trpijo na zaprtju, dispesiji, kislem želodcu, neredih v oblistih je Laxcarin dragoceno zdravilo za slabe žilce, zgubljeno živahnost, moč in energijo, glavobol, brezspanje, nečisto kri, splošno slabost, nevrastenijo. Pošljite 10c v znakmah za stroške zavijanja in poštnino. LAXAL MEDICINES COMPANY Laxal Bldg. Dept. 18 435-4th Avenue, Pittsburg, Pa.

POZOR! Ako hočete kupiti ali prodati hišo ali zemljišče, oglašite se pri **Jakob Tisovec,** Ako potrebujete odvetnika, da se pogovorite v slovenskem jeziku, oglasite se pri Harry F. Glick, odvetnik. **Jakob Tisovec** 1366 Marquette Rd. nasproti Lake Shore Banke.—Central 6026 L. (105)

NAPRODAJ je Willis Knight avtomobil, modela 1918, za 5 oseb. V dobrem stanju. Vprašajte pri Ignac Bažnik, 8117 Aetna Rd. Newburg. (87)

MENICA na prodaj z jako dobrim prometom, zelo pripravna za Slovence, blizu 55. ceste. Proda se radi bolehnosti gospodarja. Več se izve na 1085 E. 66th St. (90)

POZOR! Rojaki, tem potom ste prošni, ako kateri ve kje se nahaja Franc Mulič, doma iz Zline vase, občina St. Peter pri Novem mestu. Naj naznani eden ali drugi glede nujne stvari iz starega kraja. F. Praznik, 1245 E. 55th St. Cleveland, Ohio. (87)

NAPRODAJ je hiša, leta 9 sob škričljiva streha in furnes. S 100 \$4500. Vprašajte na 1017 E. 72nd St. (87)

Dr. Semolunas O. D. SPECIALIST ZA OČI. 8115 ST. CLAIR AVENUE. 2. nadstropje. Zdravimo oči in jih preiščemo. Preskrbimo prava očala.

Najboljši ekstrakt hmelja in sladi. Doma narejeno pivo ZA MANJE KOT 3 CENTE STEKLENICA. Mi prodamo dovolj hmelja in sladi, da naredite ZA \$1.50 NAD 60 STEKLENIC DOBRE PIVE. Po naših priporočilih navodilih dobite pripravo kot zamaške, kapice, gumijovo cev in stopperje po ceni na debelo.

Home Brew Supply Co. 1105 WALMUT AVE. blizu E. 9th St. Zastopniki se iščejo. Prospect 2768 Tudi v grocerijah in lekarnah.

Dr. S. Hollander, zobozdravnik 1355 E. 55th St. vog. St. Clair Vstop na 55. cesti nad lekarno Ure od 9. zjutraj do 8. zvečer. Zaprto ob sredah pop. tudi v nedeljo zjutraj.

PODPIRAJTE DOMAČINA. Spodaj podpisani Jugoslovani se priporočam vsem Slovincem in Hrvatom za vsakovrstna plumberska dela, kakor upeljavanje toilets, sinkov, boilerov, in tako dalje. Vse delo izvršujem in garantirano, po zmernih cenah. Priporočam se vsem rojakom v obilna naročila. Podpirajte domačega človeka, ki vam pošteno postreže. **NICK DAVIDOVICH,** 6620 St. Clair ave. Tel. Princeton 1173 W.

EN MILJON ZASTONJ. Tri dnevno zdravilo z **LAXCARIN** Onim, ki trpijo na zaprtju, dispesiji, kislem želodcu, neredih v oblistih je Laxcarin dragoceno zdravilo za slabe žilce, zgubljeno živahnost, moč in energijo, glavobol, brezspanje, nečisto kri, splošno slabost, nevrastenijo. Pošljite 10c v znakmah za stroške zavijanja in poštnino. LAXAL MEDICINES COMPANY Laxal Bldg. Dept. 18 435-4th Avenue, Pittsburg, Pa.

POZOR! Ako hočete kupiti ali prodati hišo ali zemljišče, oglašite se pri **Jakob Tisovec,** Ako potrebujete odvetnika, da se pogovorite v slovenskem jeziku, oglasite se pri Harry F. Glick, odvetnik. **Jakob Tisovec** 1366 Marquette Rd. nasproti Lake Shore Banke.—Central 6026 L. (105)

NAPRODAJ je Willis Knight avtomobil, modela 1918, za 5 oseb. V dobrem stanju. Vprašajte pri Ignac Bažnik, 8117 Aetna Rd. Newburg. (87)

MENICA na prodaj z jako dobrim prometom, zelo pripravna za Slovence, blizu 55. ceste. Proda se radi bolehnosti gospodarja. Več se izve na 1085 E. 66th St. (90)

POZOR! Rojaki, tem potom ste prošni, ako kateri ve kje se nahaja Franc Mulič, doma iz Zline vase, občina St. Peter pri Novem mestu. Naj naznani eden ali drugi glede nujne stvari iz starega kraja. F. Praznik, 1245 E. 55th St. Cleveland, Ohio. (87)

NAPRODAJ je hiša, leta 9 sob škričljiva streha in furnes. S 100 \$4500. Vprašajte na 1017 E. 72nd St. (87)

Lake Shore Banking & Trust Co. ST. CLAIR AVE. VOGAL 55. CESTE Pošiljamo denar v staro domovino točno in hitro. Vsaka pošiljatev je jamčena. Prodajamo šifkarte. Pomagamo dobiti legitimacije, pase. Plačamo od hranilnih vlog 4 proc. obresti. Pišite za nadaljne informacije slovensko ali hrvatsko. **J. B. MIHALJEVIČ,** upravitelj inozemskega oddelka.

ZVEZE Z JUGOSLAVIJO SO ODPRTE. Vi lahko pošiljate sedaj denar direktno svojim prijateljem in sorodnikom v Jugoslaviji skozi naš tujezemski oddelek, na E. 79th St. in St. Clair Ave. Temu uradu načeljuje M. C. PETRICH, bivši uradnik državljanske sodnije. On se pomeni z vami v vašem jeziku. **INFORMACIJE O POTNIH LISTIH.** Mr. Petrich bo zveseljem dal vam informacije o potnih listih brezplačno. **The Garfield Savings Bank** ST. CLAIR AVE. IN E. 79th ST. Uradne ure so ob torkih in četrtkih od 9. uri zjutraj do 3. popoldne in v soboto zvečer od 6. do 8. ure.

Vsak mož, ki drži na sebe ima več ali manj prihranjenega, katere prihranke bi rad vložil v podjetje, kjer ni samo zagotovljen, da mu nosi dobre obresti in je popolnoma varno, ampak tudi, kjer svoj denar lahko dvigne ob vsakem času kadar ga potrebuje, in to je vzrok, zakaj bi morali vložiti svoj denar v **THE LORAIN ST. SAVINGS & TRUST CO.** **KJER LAHKO DVIGNETE SVOJ DENAR VSAK ČAS.** Naš tujezemski oddelek pošilja denar v Čehoslovajijo, Jugoslavijo, Transilvanijo, Banat, Avstrijo in Nemčijo po najnižjih dnevnih cenah, in je vsaka pošiljatev garantirana ob banke. **Mr. JOSEPH FAREL,** ki lahko govori z vami v vašem jeziku, je načelnik tega oddelka. **The Lorain St. Savings & Trust Co.** Vogal Lorain St. in Fulton Rd. Kapital \$200,000. Preostanek \$206,015.39.

PRI NAS ODPRTO VSAK VEČER OD 7. URE DO 8. URE ZVEČER. **TU DOBITE VSA POJASNILA. MI KUPUJEMO IN PRODAJAMO LIBERTY BONDE.** TO NAZNANILŌ VELJA, DOKLER NISO NAŠI PROSTORI PREUREJENI **LEO. SCHWALB,** 6131 St. Clair Ave.

J. S. Jablonski SLOVENSKI FOTOGRAF. 6121 ST. CLAIR AVE. Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po največji modi in po niskih cenah. Za \$9-4.00 vrednostnih slik (en decat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti ZASTONJ. **VSE DELO JE GARANTIRANO.**

C. B. DAILY BETWEEN CLEVELAND & BUFFALO **3 MAGNIFICENT STEAMERS 3** The Great Ship "SEAZANDIE" — "CITY OF BUFFALO" **CLEVELAND — Daily, May 21 to Nov. 15th — BUFFALO** Leave Cleveland — 9:00 P. M. | Eastern | Leave Buffalo — 9:00 P. M. | Active Buffalo — 1:30 A. M. | Western | Active Cleveland — 1:30 A. M. Connections at Buffalo for Niagara Falls and all Eastern and Canadian ports. Railroad tickets valid between Cleveland and Buffalo are good for transportation on our steamer. Ask for Rate-Book Bound Trip, with 3 days return, free. For more and complete list of conditions. Detailed color colored sectional passage chart of The Great Ship "SEAZANDIE" sent on request of the owner. Also ask for our Niagara pictures and descriptive booklet free. **FARE + 4.03**

HANS IZ ISLANDA

ROMAN

SPISAL VICTOR HUGO, ZA "A. D." PRIREDEL P.

Musdemom, tajnik lord kanclerja d'Ahlefeld se je bal, da ne spravi svojega gospodarja v slabo voljo. Bil je torej tako rasveseljen, ko je videl smeh na ustnicah svojega gospodarja. Premislil je, da Friderik ni imel sreče pri poskusu, da zapelje Ethel, hčerko pregnanega ministra. Sicer to ni bila ugodna novica za kanclerja, toda musdemon je znal odgovorjati.

"Plemeniti grof, vašemu sinu se ni posrečilo, da bi speljal Schumackerjevo hčer na napačna pota, toda zdi se mi, da je imel nekdo drugi več sreče pri tem."

Grof ga hitro prekine v govoru.

"Nekdo drugi? Kdo je to?"

"Oh, ne vem, nekak kmet, suženj ali podanik."

"Ali govoriš resnico?" kriči grof, ki skoro ni mogel skrivati ogromnega veselja.

"Gospod Friderik mi je povedal, da je tako, in tudi gospa grofinja je zvedela isto stvar."

Grof vstane s sedeža ter se spreha na sobi, od veselja vse prevzet. Kajti če je zapeljana hči Schumackerja, tedaj pride sramota nad družino, in to sramoto je kancler želel nesrečni družini.

"Musdemon, dragi Musdemon, še en tak napor, in vsi naši cilji so doseženi. Mlada pisca je že uničena. Sedaj je treba, da izkoreninimo še staro drevo. Mogoče imaš še kaj dobrih novic za mene?"

"Dispolsen je bil umorjen."

Obliže grofa d'Ahlefeld se še bolj razjasni.

"Ah, torej že vidim, da napredujemo do zmage. Toda ali smo dobili v roke listine, katere je kapitan Dispolsen nosil s seboj? In pred vsem, ali smo dobili ono železno skrinjico, ki mu je bila izročena na pot?"

"Obžalujem, ker moram naznaniti vaši milosti, da niso naši ljudje umorili kapitana Dispolsena. Kapitan je bil ubit in umorjen ter zajedno na Urchtal Sands, in splošno se sodi med ljudstvom, da je bil umorjen od znanega roparja in morilca Hansa iz Islanda."

"Hans iz Islanda?" ponavljajo vprašujoče kancler, in čelo se mu ponovno zmrača.

"Kaj je to oni Hans, oni lopov, katerega smo odmenili, da ga postavimo na čelo naše zarote in revolucije?"

"Da, isti Hans je, plemeniti grof. Bojim se, plemeniti grof, da ne bo majhna stvar poiskati Hansa, kajti povsod slišim govorice, da je popolnoma nemogoče približati se temu človeku. Da se pa zavarujem za vse slučaje, sem izbral voditelja za našo vstajo, ki bo predstavljal Hansa in ga nadomestoval povsod, kjer bo potrebno — nekega silno divjega gorjanca, visokega in močnega kot hrast, strašnega in predrznega kot volk, ki se nahaja lačen na sneženi planoti, skratka, ta silni gorjanec mora biti popolnoma enak Hansu iz Islanda."

"Torej mislite, da je pravi Hans visok in močan?" vprašuje grof.

"To je splošno mnenje ljudstva, vaša milost," odvrne Musdemon.

"Moj dragi Musdemon, občudovati moram način, kako ustvarjate vi svoje načrte in kako jih izpeljujete. Povejte mi sedaj, kdaj zbruhne nameravana revolta, katero smo določili, da jo uprizorimo v škodo Schumackerja?"

"V najkrajšem času, vaša milost, mogoče je, da so se rudarji že sedaj uprli kraljevim oblastem. Rudarji so že od nekdaj sovražili kraljevo

protekcijo, katero so uživali. Upor se začne v Gulbrand-sdaju, nakar se razširi na Sund-Moer in preide na Kongsberg. V treh dnevih lahko obozorimo dva tisoč rudarjev, ki se uprejo kraljevi oblasti. Revolucija se uprizori v imenu Schumackerja, tako da bo vlada mislila, da Schumacker spuntal rudarje proti kralju, dočim smo v resnici mi uprizorili to revolucijo, da dosežemo svoj namen. Vi pa, plemeniti lord kancler, imate dovolj četa na razpolago v Trondhjemu in drugod, da greste nad upornike in jih pobijete. Tako boste dobili vi zaslugu, da ste rešili kralja, objednem pa pride Schumacker v nevarnost, da zgubi svojo glavo in se mi tako z enim mahom znebimo našega nevarnega tekmeča, ki je tudi sedaj nevaren, če tudi se nahaja v ječi. Tako utrdimo oblast katero bo kronala poroka med Ulriko in baronom Thorwickom, sinom podkralja."

Privatni pogovor med dvema lopovama ni nikdar predolg, kajti vse kar je človeškega v njih dušah se hitro vznemiri radi peklenjskih lastnosti, ki prevladujejo dušo. Kadar dva zlobna duhova medsebojno razpravljata o hudobijah, ne zaupa eden drugemu, in eden drugemu se gnjusni radi lopovščin. Zločin se upira zločinu; dva lopova v privatnem intimnem pogovoru, dasi še tako skrivata svoje hudobije, ko razpravljata o raznih načrtih v škodo drugim, pa sta vseeno podobna strašnemu ogledalu, iz katerega odseva nagnjusna podoba enega kot drugega. Eden kot drugi se čuti ponižanega v medsebojnih občevarju, vznemirjena sta, čutila, da sta zgubila vso čast in vsako spoštovanje. Naj bo njiju pogovor še tako skriven, samotin in tih, nikdar se ne morete izogniti dvem neizogibnim pričam — Bogu, katerega ne moreta videti, in vesti, katero silno občutita.

Zaupni ton pogovora, katerega se je Musdemon posluževal napram grofu, je toliko bolj vznemirjal slednjega, ker je Musdemon neprestano skušal velik del zločinov odložiti na ramene grofa, svojega mojstra. Grof se je nehote čutil, da je on glavni vseh zločinov, ki se godijo ali ki se bodo zgodili. Mnogo dvorjanov je mnenja, da je pametno, če prihranijo državnikom dokaz, da so oni krivci, zločinci; v mnogih slučajih najraje tako dvorjani sami prevzamejo odgovornost zločinov, in s tem prihranijo svojim mojstrom rudečico, da celo dovoljujejo jim, da se navidez v javnosti ustavljajo zločinom, katere so sami skovali. Toda Musdemon je bil sprejet privatni tajnik in je zasledoval ravno nasprotno pot. On je želel, da se v splošnem smatra, da on samo uboga in sprejema povelja drugih. Poznal je dušo svojega mojstra ravno tako natanko kot je poznal njegov mojster notranje skrivnosti njegovega srca. Raditega je Musdemon neprestano pazil, da nikdar ni spril sebe v zagato, ne da bi objednem potegnili s seboj tudi lord kanclerja, svojega mojstra. Nobene glave ni bilo v celi kraljevini, katero bi lord kancler raje videl, da pade, kot Schumackerjeva glava. Musdemon je to ravno tako dobro znal, kot bi mu njegov mojster sam povedal, in njegov mojster je zopet vedel, da je Musdemonu ta skrivnost le predobro znana.

Grof je zvedel od Musdemona vse kar je hotel zvede-

ti; bil je zadovoljen. Potrebno se mu je torej zdelo sedaj, da odsluži Musdemona.

"Musdemon," reče z milostnim nasmehljajem, "ti si najbolj zvesti in najbolj goreči izmed vseh mojstrov podnikov. Vse stvari izvrstno napredujejo, za kar sem dožan tebi zahvalo v prvi vrsti lmenujem te s tem privatnim tajnikom kanclarskega urada."

Musdemon se globoko priklone.

"In to še ni vse," nadaljuje grof, "zahtevati želim, in sicer že tretjič, da se ti podeli Danneboški red. Toda bojim se še vedno, da tvoje rojstvo, tvoj nizki stan, tvoji siromašni sorodniki —"

Musdemon prebledi, postane bled, toda hitro skrije spremembo na licu s ponovnim poklonom.

"Požuri se," reče grof, ko mu pomoli svojo roko v poljub, "požuri se, gospod privatni tajnik, izrazi svojo željo! Mogoče dobim ob priliki kralja pri dobri volji in tvoja sreča je narejena."

"Če njegovo veličanstvo dovoli ali ne, če ugodni želji ali ne, dovolj je, ker mi je vaša milost tako blagohotno naklonjena."

"Požuri se, moj dragi Musdemon, kajti mudi se. Odpotovati moram. Na vsak način je potrebno, da pozvemo nekoliko podrobnosti o Hansu."

Musdemon se tretjič pokloni, nakar odpre vrata.

"Ah!" reče grof, ki je bil že pri vratih, "zobabil sem nekaj. V tvojem novem uradu kot privatni kanclerjev tajnik si pooblaščen pisati na kanclarski urad. Piši na ta urad, da nemudoma odpusti iz službe tega župana v Loevigu, ki ponižuje svojo čast in urad kot župan s tem, da ponižno streže tujcem, ki prihajajo v mesto in katerih še nikdar prej ni vedel."

Štirinajsto poglavje.

"Da, mojster, dolžna sva podati se na romarsko pot v Lynrass groto. Kdo bi mislil, da bo puščavnik, katerega sem preklinjal kot bi bil sam hudobec iz pekla, se konečno skazal kot naš angelj varuh, ki nam je grozil s smrtjo?"

V teh nekako čudnih besedah, katere je šepetal Benignus Spiagudry v ušesa Ordenerja, svojega mojstra, je izražal pobege stražnik mrtnašnice svoje veselje, svoje občudovanje in svojo hvaležnost skrivnostnemu meniku, s katerim se je seznanil v prokletem stolpu. Kot so naši čitatelji gotovo že uganili, sta naša dva potnika zapustila stolp, kjer se je nahajalo rabljevo stanovanje; da, ko se zopet srečamo z njima, sta že imela vsa Vygló daleč za seboj in sta se nahajala na ozkem potu, po katerem sta jako skrbno hodila, kajti tupasem se je nahajala sredi pota velika mlakuža ali pa ogromne skaline, katere je deževje izpralo v gorah in zrušilo v dolino. Mrak je še vladal, zarja se ni še pojavila na nebu, to da grmovje na obeh straneh pota se je že dobro razlikovalo kot črne sence, in razni predmeti, dasi niso imeli še svoje naravne barve, so sepolagoma razvijali pred očmi naših potnikov v zgodnji, mrzli megli norveškega jutra.

Ordener je molčal. Udal se je premišljevanju in nahajal se je v nekakem poldremajočem položaju, ki se včasih poloti potnikov, ki imajo dolgo pot pred seboj. Spal ni še od predsinoči, ko je imel zadnji počitek v malem ribiškem čolnu, skrit nekje v Trondhjemskem pristanišču, samo za nekaj ur, ko je ča-

kal ob polnoči na prihod Benigna Spiagudrya. Ko so se njegove noge pomikale po poti, ki je vodila v Skongen, pa je njegov duh bežal nazaj proti fjordu v Trondhjemu — v ono žalostno ječo s samotnimi stolpi, kjer je prebivalo edino bitje na svetu, o katerem je mislil, da mu more sploh prinesiti kako srečo v bodočnosti.

Misli o dražestni Ethel so mu polnile glavo, kadar je bil zbujen, in kadar je počival so mu sanje slikale njegovo božanstvo v vsakovrstnih krasnih slikah. V takem spanju, ko je telo mirno in počiva, je duša navadno zbujena, in zdi se da človek nima telesa ampak samo dušo. Človeku se zdi, da zginejo vsa svetovna gorja, da nima nobenih potrebščin in želj. Tako je tudi Ordener videl v sanjah svojo ljubljeno Ethel, lepšo, čistejšo kot je bila v resnici, kot jo je mogel videti s telesnimi očmi. Zdelo se mu je, da je v sanjah Ethel veliko bolj njegova kot kadar je čuječ premišljeval o njej. Ordener je taval po cesti naprej sanjajoč. Mehanične so bile njegove stopinje, le kak grm, skala, oster kamen ali velika mlakuža, kamor je stopil ali kamen ob katerega se je spodtaknil, ga je od časa do časa spomnilo, da se nahaja na zemlji. V takih trenutkih je dvignil svojo glavo, napol odprte dremajoče oči in je obžaloval, da se je tako mahoma preselil iz prostorov nebeskih sanj v mrzli, okrutni, bolesten svet, da se nahaja na mukepolnem potu, kjer nima nobenega plačila za zgubljene iluzije, razven da je čutil na srcu sliko božanske Ethel, ki je bila njegova toliko časa, dokler ne postane nežna deklica vsa njegova.

Dalje urlohadnjé.

NAPRODAJ je restavrant, radi odhoda iz Clevelanda, 6009 St. Clair ave.

FRANK WAHČICH Slovenska trgovina Z ŽENSKIM BLAGOM IN OPRAVO. 746 E. 152nd St. v Collinwoodu.

Dr. J. V. ZUPNIK, SLOVENSKI ZOBO ZDRAVNIK, 6127 St. Clair Ave. Knausovo poslopje nad Grd-novo trgovino. Najboljše zobozdravniško delo po nizkih cenah. Uradne ure: od 8:30 zjutraj do 8:30 zvečer.

AMERIŠKA DOMOVINA v JUGOSLAVIJO. Cenjenim Slovincem priporočamo, da naročijo naš list za svoje sorodnike in prijatelje v domovini. Posebno tisti, ki imate tam sorodnike in prijatelje, ki so bili že kdaj v Ameriki. Nič drugega jih ne bo tako razveselilo kot čitati novice o gibanju Slovincem v Ameriki. Razveselite svoje domače s tem, da jim naročite naš list, ki se je vseskozi potegoval za svobodno Jugoslavijo. Cena lista za staro domovino je: \$4.00 za celo leto, \$2.25 za pol leta, \$1.25 za tri mesece. Mi garantiramo, da dobijo naročniki točno in najhitreje list.

X-zarki preiskava za \$1.00

Če ste bolni, brez ozira kaj je vaša bolezen, ali koliko ste že obupali radi bolezn!

Nikar ne izgubite upanja, ampak pridite k meni

Jaz zdravim vsakovrstne specialne bolezni moških in žensk, zajedno pa bolezni krvi, kože želodca, obisti, jeter, pijuč, milic, srca, nosu in grlu. S pomočjo X žarkov, elektricitete in mojega najbolj modernega zdravljenja, boste postali boljši v najkrajšem mogočem času.

Pri nas ni nobenega ugibanja.

Skrivnost mojega uspeha je moja akurna metoda preiskave, da doženem, kaj vas boli. Jaz rabim X žarke stroj, mikroskop in kemično analizo ter vse znanstvene metode, da pronajdem vzrok vašega truba.

Ali ste slabič? Pridite k meni, jaz vam pomagam!

Moje posebno proučevanje metod, ki se rabijo na evropskih klinikah v Berlinu, Londonu, Dunaju, Parizu in Rimu in moja dvajsetletna skušnja v zdravljenju akutnih in kroničnih boleznih moških in žensk mi daje prednost pri zdravljenju in moji uspehi so bili jako zadovoljivi.

Jaz rabim veliko krvno sredstvo 606 in 914.

Vse zdravljenje absolutno brez bolečin. Vi se lahko zaneseate na pošteno mnenje, pošteno postrežbo in najboljše zdravljenje za ceno, ki jo morate plačati.

Ce je vaša bolezen neozdravljiva, vam takoj povem. Ce je ozdravljiva, boste ozdravili v najkrajšem času. Govorimo slovensko.

DOKTOR BAILEY "SPECIJALIST"

5511 Euclid Ave. blizu 55. ceste Room 222. Drugo nadstropje. Uradne ure od 9:30 zjutraj do 8. zvečer. V nedeljo od 10. do 1. Cleveland, Ohio

Zaupno zdravilo dela čudeže.

Skoro že trideset let se Trinerjeva zdravila rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovatelja zasluži popolno zaupanje in čisljanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper kladraginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vijni davkov nam je spodbil še zadnji steber in morali smo ceno nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanosti, ko moramo veliko več plačati za potrebščine, in tudi lekarja stane veliko več, ni mogoče druginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRAVILNO GRENKO VINO

torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh boleznih jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko VINO očisti želodec in odstrani iz notranjsčine drobovja vse vabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brolg zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakovrstne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rudeče vino. V zadevi zabasnosti, neprevrnosti, glavobola, polglavobola, nervoznosti, navadne slabobe, kakor tudi v železnih nepriključih, ki rade nadlegujejo ženske ob premembu žitja ali rudarje ali druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite tak lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevragije, lumbago, otrpelosti glečnejev in drugih, najpotrebnejša in najhitrejša pomoč. Jako dobro je tudi v zadevah odrgnin in otekin itd., tudi za drgnenje živcev in za mazanje po kohanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV ANTIPUTRIN

je izvrstno inprav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in st; istotako za čiščenje ran, izpuščanje in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

Naj novejše nagrade so dobila Trinerjeva zdravila na mednarodnih razstavah: Gold Medal—San Francisco 1915, Grand Prix—Panama 1916.

JOSEPH TRINER,

MANUFACTURING CHEMIST.

1333-1343 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Central 4058 W Prospect 2699

M. Jung

AGENTURA ZA PAROBRODNE LISTKE IN POŠILJANJE DENARJA.

2403 ST. CLAIR AVE.

Pošiljamo denar na vse strani sveta po najnižjih dnevnih cenah. Zastopnik za The First National Bank, Cleveland, Ohio.

19112 Shawnee-av. Stop 125 Shore Line, Cuy, Wood 693 W. (93)

NAPRODAJ je skoro nova hiša za dve družini. Moderna in vseh ozirih v bližini Slovenskega Doma na 15626 Holmes ave. Cena \$5950, takoj \$1000, ostalo kot rent. (89)

SE SE ZENSKO za hišna dela ali gospodinj, četudi ima enega ali dva otroka. Vpraša se na 1159 E. 58th St. Frank Suhadolnik. (87)

SE SE stanovanje s 3 sobami, kopalnico, od 53. do 65. ceste, med St. Clair ave. in Superior ave. Kdor ima kaj naznaniti upravnivstvu tega lista. (86)

VELIKA. Čedna in čista soba se odda v najem, z vodo, sinkom, kopalnico, prost vhod. Za dva fanta. Vprašajte na 994 E. 78th St. (88)

Bell Main 1441 Cuy. Central 8821-W

MIHAEL S. ČEREZIN,

Hrvatsko-slovenski odvjetnik

Pisarna: 411 ENGINEERS BLDG. 4. NADSTROPJE VOGAL ST. CLAIR IN ONTARIO.

Ali ste se spomnili sorodnikov preko oceana.

Mnogi pošiljajo zaboje, obleko, čevlje, blankete in dr. svojim prijateljem in sorodnikom v stari domovini, da jih obvaruje trpljenja prihodno zimo. Mnogo odjemalcev "Havre" trgovine se je poslužilo te prilike, tako da Mr. Havre, od The Havre Co. 7776 Broadway, ki je največja department trgovina v tem delu mesta, želi naznaniti, da zna hvaležno ceniti naklonjenost odjemalcev, in da bo od sedaj naprej dal poseben popust za vse kupljeno blago, katerega nameravate poslati v staro domovino, in bo tudi zapokal in agrestiral vse blago v močnih zabojih, namenjeno za staro domovino vsem odjemalcem POPOLNOMA ZASTONJ.

Ta postrežba se daje vsem, ki nameravajo poslati blago v staro domovino, če so naši bivši odjemalci ali ne. Samo pridite v trgovino in povejte Mr. Havre-u kaj želite. Mr. Havre tudi želi naznaniti, da ima tri osebe v trgovini, ki so služile v svetovni vojni v Evropi in so prej ta mizeli, predno so postali državljani, in ki razumejo potrebe ljudi, katerim vi pošiljate blago in vam bodo z veseljem pomagali pri pošiljanju.

The Havre Co. nudi izvanredne vrednosti v ženskih in moških suknyah, deških oblekah, čevljih, in dr. ki so posebno pripravne za potrebe, kot jih imate vi.